

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Leif Magne Lye

Deres ref

Vår ref

Dato

15/4533-2

12.10.2015

Tilbakemelding på henvendelse om muligheten for å unnta fra krav om ansvarsrett ved etablering av asylmottak

Vi viser til din e-post og telefonhenvendelse av 8. oktober.

I forbindelse med bruksendring av sykehus til asylmottak, stiller du spørsmål om kommunen kan/bør fritta fra krav om ansvarlige foretak for blant annet prosjektering av brannsikkerhet, kontroll av denne, samt eventuell utførelse. Det er opplyst at formålet med å fritta fra kravet om ansvarsrett er å sikre hurtigere behandling av søknaden.

Ansaret for å behandle saker etter plan- og bygningsloven er gjennom plan- og bygningsloven delegert til kommunene. Vi gjør derfor oppmerksom på at vi ikke har anledning til å gå inn i vurderinger av saker som ligger til behandling i kommunen, herunder hvordan en konkret byggesak skal løses. Vi vil i det følgende gi noen generelle merknader til henvendelsen.

Kommunen har adgang til å unnta fra krav om ansvarsrett der dette er "unødvendig". Utgangspunktet etter plan- og bygningsloven er at søknadsppliktige tiltak skal forestås av foretak med ansvarsrett, se pbl. § 20-3. Det er ikke mulig å gi dispensasjon fra kravet om ansvarlige foretak ettersom dette er en saksbehandlingsregel., jf. pbl. § 19-2 andre ledd.

Kommunen har derimot adgang til å unnta fra krav om ansvarsrett dersom dette er unødvendig, se pbl. § 23-1 tredje ledd. Dette er en videreføring av § 13 i den tidligere saksbehandlingsforskriften. Vi gjør oppmerksom på at ved en feiltagelse står det "klart unødvendig" i lovteksten. Det følger imidlertid av forarbeidene at intensjonen var å ta ut ordet "klart", slik at lovteksten samsvarer med gjeldende rett, se Prop. 122 L (2009-2010) kapittel 2.9.

Som eksempler på tilfeller hvor unntaket kan være aktuelt å bruke, nevner forarbeidene bl.a. tiltak som ikke omfattes av TEK10, tiltak hvor oppgavene teknisk sett er enkle og bruksendring som ikke nødvendiggjør ombyggingsarbeider.

Det følger videre av forarbeidene at adgangen til å unnta fra kravet om ansvarsrett også kan omfatte større tiltak, for eksempel bruksendring fra hotell til asylmottak uten bygningsmessige endringer.

Tiltakshaver eller ansvarlig søker kan foreslå – og begrunne - i søknaden hvilke oppgaver i prosjektet som det ikke er behov med ansvarsrett for. Det er kommunen selv som må avgjøre om ansvarsrett er unødvendig i den konkrete saken. Eventuelt unntak fra kravet om ansvarsrett må fremgå av tillatelsen.

Midlertidig tillatelse med vilkår

Du har videre stilt spørsmål til siste avsnitt i punkt 5 i brevet av 26. februar 2004 om kommunenes behandling av asylmottak. Det følger av avsnittet at det er mulig å gi midlertidig tillatelse med vilkår. Med "midlertidig tillatelse" siktes det her til midlertidig dispensasjon, jf. pbl.85 § 7. Adgangen til midlertidig dispensasjon er videreført i gjeldende lov §§ 19-2 og 19-3.

Kommunen kan etter søknad innvilge midlertidig dispensasjon fra lovens materielle krav (høyde, avstand, visuelle kvaliteter mv.), herunder også krav som følger av TEK10, samt fra krav i plan dersom dette er nødvendig. I forbindelse med midlertidig dispensasjon kan kommunen stille vilkår. Adgangen til å stille vilkår er nærmere omtalt i punkt 7 i rundskriv H-4/15.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at dersom tiltaket er avhengig av dispensasjon, så krever dette en grunnlagt søknad, se pbl. § 19-1. Kommunen kan ikke på eget initiativ innvilge dispensasjon uten at slik søknad foreligger, se bl.a. ombudsmannens uttalelse i sak 2011-2256.

Med hilsen

Ole Molnes (e.f.)
avdelingsdirektør

Else-Karin Øvernes
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.